

Dal van de Aalsbeek

Integrale Projectnota

Dal van de
Aalsbeek

Opdrachtgever

provincie limburg

Opdrachtnemer/uitvoerder

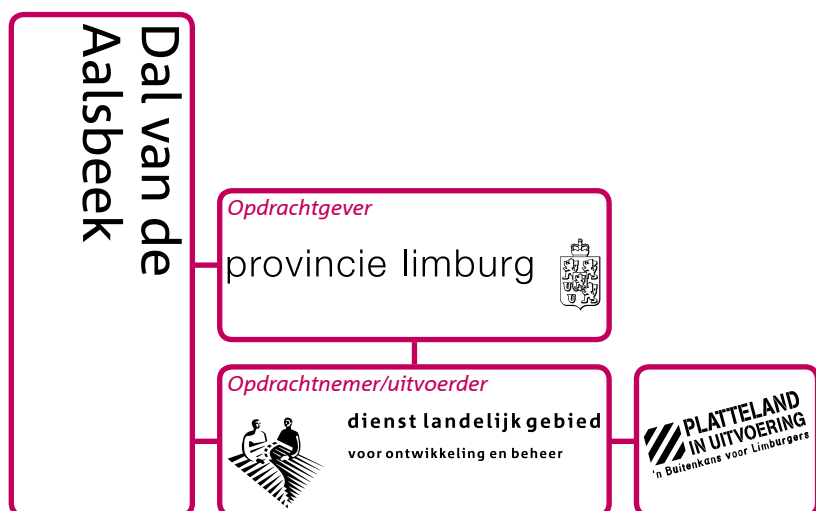

dienst landelijk gebied
voor ontwikkeling en beheer

**PLATTELAND
IN UITVOERING**
"n Buitenkans voor Limburgers"

Dal van de Aalsbeek

Integrale Projectnota

Inhoudsopgave

1.	De Uitdaging	5
2.	Wat speelt er?	7
2.1	Rijksweg A73	7
2.2	Inrichtingsplan Dal van de Aalsbeek	7
2.3	Reconstructiedoelen	7
2.4	Overige ontwikkelingen	8
3.	Bestaande en gewenste situatie	9
3.1	Landbouw	9
3.2	Natuur	10
3.3	Landschap en recreatie	13
3.4	Water/Milieu	15
4.	Wat wordt er gemaakt?	17
4.1	Landbouw	17
4.2	Natuur	17
4.3	Water	18
4.4	Milieu	19
4.5	Landschap en recreatie	19
5.	Brookkank / 'T Ommetje	20
	Huidige situatie	20
	Knelpunten	20
	Kansen	20
6.	Plan van aanpak inrichting	21
6.1	Stappenplan van projectnota naar besteksgereed plan	21
6.3	Grond	22

1. De Uitdaging

Het projectgebied Dal van de Aalsbeek strekt zich uit vanaf de Maas ten zuiden van Tegelen tot aan het hoogterras in het oosten. In het zuiden strekt het zich uit tot de Paterslossing (gemeentegrens). Het uitloopgebied van Belfeld en het kassengebied Meelderbroek zijn onderdeel van het projectgebied.

De Aalsbeek stroomt vanaf de rand van het hoogterras via de Maasterrassen en mondt ten zuiden van Tegelen uit in de Maas. Het is één van de beken die zich in de Maasterrassen snijden.

De snelweg A73 loopt van noord naar zuid dwars door het gebied. Daarbij worden allerlei oost – west verbindingen (wandel- en fietspaden, landschappelijke structuren) onderbroken en wordt het gebied in tweeën gedeeld. Aan de westkant van de snelweg liggen de uitloopgebieden van Tegelen en Belfeld. Aan de oostkant van de snelweg ligt een natuurgebied op de grens van het hoogterras en een landbouwgebied, waaronder het kassengebied Meelderbroek.

De aanleg van de snelweg A73 maakt geen onderdeel uit van deze projectnota. De realisatie van de A73 wordt autonoom door Rijkswaterstaat uitgevoerd. De bijbehorende natuurcompensatie maakt wel onderdeel uit van deze projectnota. Deze projecten zijn echter reeds in uitvoering en volgen een eigen planning.

Voor de Aalsbeek is in 2005 een gebiedsvisie en een inrichtingsplan geschreven. Het plan is opgesteld in opdracht van de gebiedscommissie Helden en begeleidt door de gemeente Venlo en het waterschap Peel en Maasvallei.

Het inrichtingsplan bestaat uit twee onderdelen:

1. De herinrichting van de Aalsbeek, een beek met een specifiek ecologische functie (SEF beek). De inrichtingsmaatregelen zijn er vooral op gericht de natuurwaarde van de beek en de directe omgeving te verhogen en de waterkwaliteit te verbeteren.
2. Het tweede onderdeel van het inrichtingsplan is gericht op verfraaiing van het landschap en verbeteren van de recreatiemogelijkheden (aanleg van fiets- en wandelroutes en laanbeplanting).

Het is zeker niet de bedoeling om met deze projectnota het inrichtingsplan ter discussie te stellen of “het wiel opnieuw uit te vinden”. Het inrichtingsplan de Aalsbeek is naar tevredenheid van de opdrachtgevers opgesteld, het is gepresenteerd aan de bewoners en daar positief ontvangen. Daarom wordt het plan als een gegeven feit gezien en zal er dan ook in deze projectnota, wat betreft de onderdelen recreatie, landschap en de Aalsbeek, regelmatig naar worden verwezen.

Waarom dan deze projectnota?

Het inrichtingsplan laat de landbouw buiten beschouwing. Voornaamste reden hiervoor is dat binnen de begrenzing van het inrichtingsplan relatief weinig landbouw voorkomt. De projectnota heeft echter een ruimere begrenzing zodat het landbouwgebied en ook het kassengebied Meelderbroek onderdeel uitmaken van de projectnota. Vanuit de landbouw is er de wens om het kassengebied te optimaliseren en te herbegrenzen. Door deze wens integraal mee te nemen in het project Aalsbeek en de combinatie ervan met andere doelstellingen, heeft deze wens een kans van slagen.

Binnen het kassengebied speelt er nog een probleem: de waterafvoer. Het kassengebied heeft meerdere keren wateroverlast gehad. Het waterschap zoekt momenteel uit, wat daar de oorzaak van is. Oplossing voor het probleem enerzijds bestaat uit het verbeteren van de watergangen. Anderzijds zal men op zoek gaan naar mogelijkheden voor waterretentie. Middels herbegrenzing van het kassengebied zal er ook meer ruimte beschikbaar komen voor deze optie.

Ten zuiden van het kassengebied is een Ecologische VerbindingsZone (EVZ) gepland. Langs de Paterslossing (ook een zogenaamde SEF-beek) zou een natte ecologische verbinding moeten komen. Hiervoor is relatief weinig grond nodig, echter deze grond moet in een strook langs de Paterslossing/Gansbeek liggen. De ecologische herinrichting van de Paterslossing/Gansbeek zal de basis vormen van de ecologische verbindingzone. Daarnaast liggen er ook enkele ha's nieuwe natuur.

Met de uitbreiding van het plangebied valt ook de Robuuste Verbinding binnen de grenzen van het plangebied. De locatie van de Robuuste Verbinding is in concept gereed en de Provincie is momenteel met verschillende klankbordgroepen in overleg hierover. Na vaststelling van de grens van de Robuuste Verbinding zal worden gestart met de uitvoering daarvan. Een herverkaveling in het gebied Dal van de Aalsbeek kan de realisatie aanzienlijk versnellen.

De uitdaging van deze projectnota

De uitdaging van de projectnota Dal van de Aalsbeek is:

1. Het inrichtingsplan Dal Aalsbeek uitvoerig gereed maken. Dit houdt in dat duidelijk wordt welke financiering beschikbaar is vanuit platteland in uitvoering. Daarnaast wordt gezocht naar mogelijkheden voor aanvullende financiering door integraal maatregelen uit te voeren. Over de verdeling van de kosten worden op hoofdlijnen afspraken gemaakt.
2. Het combineren van verschillende wensen en ruimteclaims die er liggen in het gebied. Door de wens om herbegrenzing van het kassengebied te koppelen aan de realisatie van natuur kan er voldoende meerwaarde ontstaan om planologisch toestemming te krijgen. De uitdaging hierbij is om te kijken hoe de voordelen van herbegrenzing niet alleen ten goede komt aan de grondeigenaren, maar ook aan water- en natuurdoelen.

Insteek projectnota

De projectnota heeft tot doel kort maar krachtig duidelijk te maken wat er speelt in het plangebied, welke kansen en knelpunten er liggen en wat er gemaakt gaat worden. Inherent hieraan is dat niet alles kan worden onderzocht en beschreven in deze nota. Wel geeft de nota een inventarisatie van de stappen die gezet moeten worden om het plan richting uitvoering te brengen. Hiervoor wordt een stappenplan opgesteld.

2. Wat speelt er?

2.1 Rijksweg A73

Zoals reeds in het vorige hoofdstuk is beschreven is de aanleg van de rijksweg A73 van grote invloed op het gebied. Het tracé van de snelweg loopt van noord naar zuid, dwars door het gebied. De werkzaamheden rond de A73 zijn al in volle gang en bijna alle gronden zijn aangekocht. Ook de natuurcompensatie voor de snelweg is in uitvoering en deels al gerealiseerd.

Ondanks de grote invloed van de snelweg op het gebied, spelen de werkzaamheden een beperkte rol in deze projectnota. In de projectnota wordt de A73 beschouwd als “bestaande situatie”. De aanleg van de snelweg heeft zijn eigen planning en zal autonoom worden uitgevoerd.

2.2 Inrichtingsplan Dal van de Aalsbeek

Het inrichtingsplan Dal van Aalsbeek (Rapport van Haskoning) is in 2005 opgesteld in opdracht van de gebiedscommissie Helden en begeleid door de gemeente Venlo en het waterschap Peel en Maasvallei. Het plan is een uitwerking van de Integrale gebiedsvisie dal Aalsbeek. Het plan bestaat uit twee delen: een ecologisch deel en een recreatief, landschappelijk deel.

Het ecologische deel gaat vooral in op de Aalsbeek zelf en de daaromheen liggende gronden. De maatregelen bestaan uit het verondiepen en afdammen van een aantal watergangen en beschaduwen van de beek. De zone langs de beek wordt natuurlijk ingericht. Binnen de EHS wordt het brongebied van de beek, na verwerving, vernat. Hiermee wordt invulling gegeven aan ecologische verbindingzone langs de Aalsbeek en de Specifiek Ecologische Functie van de beek.

Het recreatief, landschappelijke gedeelte van het inrichtingsplan heeft als doel versterking van de landschappelijke structuur en de doorsnijding van de verbinding tussen Maas en hoogterras door de snelweg A73 deels te compenseren. Hiervoor worden diverse wandelpaden en fietspaden aangelegd. Knelpunten in bestaande routes worden mede opgelost door aanleg van een fiets- en voetgangers-brug. Landschappelijke structuren worden versterkt door aanplant van bomenrijen en hagen.

2.3 Reconstructiedoelen

De Reconstructie streeft in hoofdlijnen het volgende na:

1. Ontwikkeling van een gezonde intensieve veehouderijsector, rekening houdend met natuur, landschap en bewoonde wereld;

2. Versterking van de economische vitaliteit van het landelijk gebied (land- en tuinbouw en recreatie);
3. Versterken van de omvang en robuustheid van natuur en landschap;
4. Ontwikkeling van een veerkrachtig watersysteem;
5. Behoud van de leefbaarheid in de dorpen.

Voor de periode 2007-2013 zijn vanwege de inwerkingtreding van WILG en ILG nieuwe operationele doelstellingen geformuleerd om de Reconstructie verder te realiseren. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van die doelen die van toepassing zijn op dit projectgebied.

L1.2.1	Planmatige herverkaveling gericht op structuurverbetering landbouw (kavelruil en wettelijke herverkaveling).
L3.1.2	Herstructurering concentratiegebieden glastuinbouw Noord- en Midden-Limburg
N1.1.1	Realisatie van de EHS via verwerving, particulier natuurbeheer of agrarisch natuurbeheer.
N1.3.1	Realisatie van robuuste verbinding via verwerving, particulier natuurbeheer of agrarisch natuurbeheer.
N2.1.1	Aankopen en inrichten grond tbv. Ecologische verbindingzone (zie Wn4.1.1)
N2.3.1	Aanleg kleine faunavoorzieningen.
N1.5.1	Inrichten van gronden verworven EHS en Robuuste verbinding.
N4.1.1	Verwerving en inrichting nieuw bos en mensgerichte natuur
Wn1.1.1	Inrichting extra waterberging.
Wn2.1.1	Inrichtingsmaatregelen EHS tbv. GGOR.
Wn4.1.1	Uitvoering van beekherstel in SEF-beken.
Wk1.1.2	Sanering van landbodems.

2.4 Overige ontwikkelingen

Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR)

Het waterschap zal naar alle waarschijnlijkheid in 2008 het GGOR vastgesteld hebben voor prioritaire verdroogde gebieden zoals de Holtmühle (vierde tranche). Hierdoor kan lokaal een verandering van de huidige grondwaterstand noodzakelijk zijn om de doelstellingen t.a.v. de verdroging van de natuur te realiseren. Dergelijke veranderingen van de grondwaterstand kunnen invloed hebben op het grondgebruik. De gevolgen voor dit gebied zijn nu nog niet duidelijk en zullen in een volgende fase nog moeten worden besproken met het waterschap.

Inrichtingsplan Meerlebroek District WCL

Ten zuiden van het gebied de Aalsbeek wordt in het kader van de reconstructie een inrichtingsplan geschreven voor het gebied Meerlebroek. In dit project zal een herverkaveling plaatsvinden. Dit is interessant voor het Dal van de Aalsbeek indien er grondeigenaren zijn die in beide projectgebieden grond in eigendom hebben. Afstemming met het project Meerlebroek is noodzakelijk.

3. Bestaande en gewenste situatie

3.1 Landbouw

Bestaande situatie

In het gebied hebben 48 land- en tuinbouwbedrijven hun gronden liggen. De gemiddelde leeftijd van de ondernemers in het gebied is 46 jaar. Dit is relatief jong. 21 % van de agrariërs is ouder dan 55 jaar, terwijl in Nederland bijna 50% van de agrarische ondernemers ouder is dan 55 jaar. Uit gegevens blijkt dat 12 % van de ondernemers een opvolger heeft.

In het plangebied liggen 16 tuinbouwbedrijven. Deze zijn voornamelijk gelegen in het zuidwesten van het plangebied met name in het kassengebied. Veelal zijn het groentebedrijven onder glas en in de open grond. Vier van de vijf melkveebedrijven liggen langs de oostzijde van het plangebied, in de nabijheid van (nieuwe) natuur. Dit kan voor de melkveehouderij beperkingen opleveren. Vanuit natuur geredeneerd is de melkveehouderij de meest wenselijk vorm van landbouw, omdat grasland een hogere grondwaterstand kan hebben.

De bedrijfsgrootte van de 38 bedrijven ligt gemiddeld op 282 NGE (Nederlandse Grootte Eenheid). NGE is een rekeneenheid waarmee de grootte van

bedrijven in de verschillende takken van landbouw kan worden vergeleken. Van bedrijven groter dan 70 NGE wordt verwacht dat zij een gezonde landbouwonderneming zijn die in de toekomst een voortbestaan hebben. Steeds vaker wordt deze norm te laag gevonden en wordt 100 NGE als grens genomen. In het plangebied ligt de bedrijfsgrootte dus ver boven deze norm (dit hoge gemiddelde wordt met name veroorzaakt door de tuinbouw en de blijvende teelt (bomenteelt)). Kortom in het plangebied liggen grote levensvatbare agrarische bedrijven met relatief jonge ondernemers.

Het eigendom van kavels van de diverse landbouwers is versnipperd. Wanneer we echter kijken naar de gebruikssituatie, dan blijkt de verkaveling aanzienlijk beter. Met de inzet van kavelruil kan de landbouwstructuur worden verbeterd. Dit instrument zal in het kassengebied en in de nabijheid van Belfeld echter beperkt succes hebben. De potentiële waarde van deze gronden is relatief hoger en daardoor zijn deze gronden moeilijker te ruilen.

In het plangebied ligt het glastuinbouwconcentratiegebied Meelderbroek. In juli 2005 is door

	Graasdier	Akkerbouw	Blijvende teelt	Tuinbouw	Overig	Totaal	Melkvee
Aantal bedrijven	7	5	5	16	5	38	5
Aantal bedrijven > 50 NGE < 70 NGE	0	0	1	2	0	3	0
Aantal bedrijven > 70 NGE	4	0	3	13	2	22	5
Gem. aantal NGE	79	28	580	428	58	282	127
Ondernemers ouder dan 55	4	2	3	4	2	15	1
Gem. Oppervlakte (ha)	36.25	25.56	46.85	8.74	21.24	22.68	53.34
Bedrijven met opp. > 20 ha	5	3	2	2	2	14	5

Tabel 1:
Verdeling per
bedrijfstype

let op:

De gemiddelde oppervlakte in de kolom "totaal" is berekend aan de hand van meetingsgegevens 2005. Deze tabel moet beschouwd worden als een snelle, overzichtelijke indicatie van de structuur van de landbouw in het gebied. De kolom melkvee is geen onderdeel van de kolom totaal, want de melkveehouders zijn terug te vinden onder de kolommen met graasdieren en de overige bedrijven.

Knowhouse, in opdracht van de gebiedscommissie een quickscan (•) uitgevoerd naar de behoefte van de glastuinbouw. Conclusie van het rapport is dat er zeer beperkte mogelijkheden voor uitbreiding van bestaande bedrijven tot 5 ha zijn. Daarnaast is er mogelijkheid tot inplaatsing van nieuwe bedrijven tot 5 ha. Conclusie van het rapport is dat “herstructurering van kavels en/of van begrenzing voor o.a. Meelderbroek theoretisch mogelijk is, maar vaak kostbaar en/of lastig uitvoerbaar. Belemmeringen in de verwerfbaarheid van gronden beperken de potentieel aanwezige ontwikkelingsmogelijkheden van individuele bedrijven en/of gebied sterk.”

In het rapport is uitgegaan van een bruto oppervlakte van het concentratiegebied van 183,3 ha. De benuttingsgraad hiervan in 2005 was 19 %. Uit recentere gegevens (luchtfoto's uit 2006) is af te leiden dat het concentratiegebied van 111 ha (begrenzing kassengebied volgens bestemmingsplan gelegen ten oosten van de Elshoutweg) een bezettingsgraad van 40 % heeft. Gezien de ruimteclaim van de woningen, de wegen en de retentie-bassins kan worden aangenomen dat een maximale bezettingsgraad van 60% mogelijk is.

Knelpunten

Ruimteclaim

Momenteel is het landbouwgebied circa 490 hectare groot. Er moet echter binnen het projectgebied nog 158 hectare natuur worden gerealiseerd. Al deze hectares zijn op dit moment in gebruik als landbouwgrond. De natuur legt dus nogal een ruimteclaim op de landbouwgrond. Via een inventarisatie van de bedrijfswensen van agrariërs moet worden bekeken welke toekomstplannen men heeft en of de grote ruimteclaim inderdaad een knelpunt vormt.

Kansen

Kassengebied Meelderbroek

Vanuit de landbouw is er de wens de grens van het kassengebied te optimaliseren en te herbegrenzen. Het kassengebied zoals het momenteel is begrensd in het bestemmingsplan en is opgenomen in het POL is niet optimaal. Voorwaarde voor een herbegrenzing van het kassengebied is dat deze niet alleen ten goede komt aan de landbouw, maar tevens bijdraagt aan versnelde realisatie van andere doelen zoals de natuurdoelen nabij de Aalsbeek, realisatie van de EHS en de Robuuste Verbinding.

Verbetering landbouwstructuur

De verkaveling van de landbouwpercelen kan verbeterd worden. Doel hiervan is mede de verbetering van de landbouwstructuur in combinatie met andere gestelde doelen in het projectgebied. Door middel van een bedrijfsinventarisatie moet worden nagegaan of een herverkaveling vanuit de landbouw gewenst en/of nuttig is. Bij de bedrijfsinventarisatie kan ook worden bekeken of het mogelijk is een herverkaveling in te zetten zodat agrariërs die geïnteresseerd zijn in particulier natuurbeheer, eventueel kunnen ruilen naar percelen waarop dit mogelijk is.

3.2 Natuur

Bestaande situatie

Het projectgebied Dal van de Aalsbeek ligt op de overgang van hoogterras naar het dal van de Maas. De belangrijkste natuurwaarden liggen aan de voet van het hoogterras. Hier komt veel regionale kwel van goede kwaliteit vanaf het hoogterras aan de oppervlakte. Dit gedeelte is ook begrensd als EHS en gedeeltelijk gerealiseerd (o.a. natuurcompensatie van de A73 en de groeves Hoogterras Tegelen /Belfeld). Verder naar het zuiden is realisatie van de natuur door particulier natuurbeheer mogelijk. Nog verder naar het zuiden is de kwelzone begrensd als Robuuste Verbinding. Behalve in de EHS liggen er ook nog (potentiële) natuurwaarden langs de beken. De Aalsbeek (SEF-beek) is vroeger verdiept en rechtgetrokken en heeft hierdoor een sterk drainerende werking. In het Inrichtingsplan Dal van Aalsbeek (Haskoning rapport) en de Inrichtingsvisie Stroomgebied Aalsbeek 1996 staan maatregelen om deze negatieve effecten op te heffen, zodat de beek weer een verbindingsfunctie krijgt tussen de natuurgebieden op het Duitse gebied en de Maas.

Ook langs de Paterslossing/Gansbeek, een SEF-beek die de zuidelijke grens van het plangebied vormt, is een dergelijke ecologische verbindingszone gepland.

Knelpunten

Zoals reeds bij de paragraaf landbouw is aangegeven, moet er een groot aantal hectares natuur worden gerealiseerd.

Ten eerste de EHS, deze is in het plangebied van de Aalsbeek onder te verdelen in C gebieden, Cp gebieden en beheersgebieden.

• Behoefteraming glastuinbouw Reconstructiegebied Helden e.o. quickscan, auteur Knowhouse, opdrachtgever Dienst Landelijk Gebied, kennisleveranciers Lei, Area projecten. Juli 2005.

Hoe wordt de EHS gerealiseerd?

De EHS is onder te verdelen in:

- C gebieden (deze codering is afkomstig uit het Stimuleringsplan)
In C gebieden wordt grond aangekocht door Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL koopt grond aan voor de provincie). Deze gronden worden overgedragen aan natuurbeherende instanties. In het plangebied van de Aalsbeek is dit Staatsbosbeheer. Met de aankoop van de grond wordt de functie van de grond gewijzigd van landbouw in natuur.
- Cp gebieden
In Cp gebieden kunnen particulieren via de SN regeling een particulier natuurbeheer overeenkomst afsluiten. Hierbij wordt naast de inrichtings- en beheerskosten ook de waardevermindering van de grond (i.v.m. de functiewijziging) vergoed. Ook in Cp gebieden wordt grond aangekocht door BBL. Gedurende een half jaar zoekt BBL naar particulieren die geïnteresseerd zijn in particulier natuurbeheer. Lukt dit niet, dan wordt het perceel overgedragen aan Staatsbosbeheer.
- Beheersgebieden
Binnen beheersgebieden kunnen agrariërs agrarisch natuurbeheer bedrijven via de SAN regeling. Hierbij wordt de functie van het perceel niet gewijzigd. De SAN vergoeding bestaat naast een vergoeding voor inrichting en beheer ook uit een vergoeding voor kostenderving.

Tot 31 december 2005 was het nog mogelijk via de SAN regeling een agrarisch natuurbeheersovereenkomst af te sluiten in C en Cp gebieden. De provincie Limburg heeft echter besloten na deze datum geen nieuwe SAN pakketten af te sluiten in deze gebieden. Agrarisch natuurbeheer zonder functieverandering levert in C en Cp gebieden niet voldoende op voor de natuur. Deze pakketten geven maar

Particulier natuurbeheer in pachtsituatie

Knelpunt in de Aalsbeek is dat er momenteel enkele SAN overeenkomsten afgesloten zijn binnen de C en Cp gebieden. Wanneer deze overeenkomsten aflopen, zullen deze niet worden verlengd. Nieuwe overeenkomsten kunnen alleen via de SN regeling worden afgesloten. Dit zal een aantal particulieren afschrikken, omdat binnen de SN regeling de vergoeding veel lager is dan binnen de SAN regeling.

Bijkomend probleem in het dal van de Aalsbeek is dat een deel van de huidige SAN overeenkomsten is afgesloten door (erf)pachters. Bij de SN regeling wordt de vergoeding voor de functieverandering uitgekeerd aan de verpachter en komt niet ten goede aan de pachter. Het risico bestaat dat percelen waarop nu agrarisch natuurbeheer wordt uitgevoerd, straks weer in gebruik worden genomen door reguliere landbouw.

Financiering Ecologische Verbindingszones

In het plangebied is twee ecologische verbindingszones gepland. Financiering van ecologische verbindingszones is in veel gevallen erg lastig, er is namelijk beperkte financiering vanuit het rijk voor beschikbaar.

In het plangebied liggen de verbindingszones langs twee beken met een specifieke ecologische functie (SEF). Hierdoor zal het waterschap bij het inrichten/herstellen van de SEF-beek een groot deel van de ecologische verbindingszone realiseren. Daarnaast levert begrensde nieuwe natuur

langs de Paterslossing en natuurcompensatie vanuit de A73 langs de Gansbeek een wezenlijke bijdrage.

Aanvullende financiering voor de ecologische verbindingszone langs de Paterslossing kan mogelijk komen uit de verschuiving van het glastuinbouwgebied.

Ook voor de ecologische verbindingszone langs de Aalsbeek en het traject vanaf de vistrap bij kasteel Holtmühle tot aan de Maas is aanvullende financiering nodig.

Financiering moet worden gezocht in bos- en natuurcompensatie, mensgerichte natuur buiten de EHS (uitloopgebied van Tegelen), “rood voor groen”, en “verhandelbare ontwikkelingsrechten methode” (VORM).

Kansen

Robuuste Verbinding

De grens van de Robuuste Verbinding is momenteel in concept gereed. Wanneer de grens is vastgesteld, zal de Robuuste Verbinding dezelfde status krijgen als nieuwe natuur en beheersgebied binnen de EHS. De kansen voor de Robuuste Verbinding liggen vooral in een versnelde realisatie. Wanneer de Robuuste Verbinding wordt meegenomen in een vrijwillige herverkaveling in het gebied, kan dit de realisatie aanzienlijk versnellen, mits er voldoende in te zetten grond voorhanden is. Met de vaststelling van de grens moet ook worden bepaald in welke delen particulier natuurbeheer mogelijk is (Cp gebied) en in welke delen

Staatsbosbeheer aan de lat staat voor realisatie van de Robuuste Verbinding (C gebied). Vanuit het project Aalsbeek kunnen hiervoor suggesties worden gedaan. Hierbij kan eraan gedacht worden de melkveebedrijven mee te laten doen met particulier natuurbeheer.

Financiering verwerving percelen buiten EHS ten oosten van A73

Ten oosten van de A73 tussen de Verlengde Rietweg en de Venweg liggen een aantal percelen buiten de EHS. Vanuit natuuroogpunt gezien zou het wenselijk zijn op termijn op deze percelen toch natuur te realiseren. Financiering van natuur buiten de EHS is echter zeer moeilijk. Met een herbegrenzing van de EHS zou er wel financiering vanuit het Rijk beschikbaar komen. Binnen het project Aalsbeek moet worden bekeken of het wenselijk is, en of het mogelijk is, deze percelen binnen de EHS te laten vallen.

De herbegrenzing van de EHS moet nog plaatsvinden. Hieruit volgt dat voorstellen over gewenste aanpassingen van de (rest)percelen nog voorgedragen kunnen worden.

Tevens zal gekeken worden naar de instrumenten vanuit de ecologische verbindingzone zoals genoemd onder hoofdstuk 4.2 beschrijving N2.1.1.

Soorten

Onderstaande tekst komt uit het concept “actieplan bedreigde soorten”. Na het uitkomen van het actieplan zal het hoofdstuk betreffende huidige situatie/knelpunten /kansen nader worden uitgewerkt.

Bronlibel

De bovenloop van de Aalsbeek biedt kansen voor de bronlibel. De kansrijke locaties dienen nader bekeken te worden alsook welke herstelmaatregelen en randvoorwaarden toegepast gaan worden.

Vinpootsalamander

In het relatief kleine gebied (Holtmühle en omge-

ving) zijn recent de nodige nieuwe vindplaatsen bekend geworden, het huidige beheer voldoet dan ook (maatregel 35010 uit actieplan bedreigde soorten, continuering huidig beheer). De kilometerhokken vertonen een goede samenhang. Er is één kilometerhok (Jammerdaalsche Heide) twee kilometer gescheiden van de rest van deze populatie. Het is echter niet ondenkbaar dat de soort in het tussenliggende gebied toch aanwezig is. Ook in aangrenzend Duitsland is de soort aanwezig. Er is dus sprake van een behoorlijke metapopulatiestructuur. Maatregelen gericht op deze soort zijn niet bijzonder urgent. Door de aanleg van nieuwe poelen aan de voet van de steilrand langs de Duitse grens wordt de populatie verder versterkt. De aanleg van enkele poelen in de bossen en het agrarisch gebied ten westen en zuiden van de Jammerdaalsche Heide kan zorgen voor contact over Nederlands grondgebied tussen het bezette kilometerhok van de Jammerdaalsche Heide en de zuidelijker gelegen kilometerhokken (maatregel 35011 en 35012).

“Met name de weg Tegelen - Kaldenkirchen doorsnijdt deze populatie in sterke mate. De aanleg van een tweetal faunapassages heft deze barrièrewerking gedeeltelijk op (maatregel 35013). Indien in dit gebied maatregelen worden uitgevoerd waardoor de onderlinge samenhang verder toeneemt en een groter aantal wateren bezet wordt, zou dit gebied vrij eenvoudig tot een (klein) kerngebied voor de vinpootsalamander in Limburg kunnen uitgroeien”.

Vermelde maatregelnummers komen uit het “actieplan bedreigde soorten”.

Heivlinder

Ontwikkelen droge structuur langs de steilrand zodat een verbinding gevormd kan worden tussen de Meinweg en de Groote Heide.

Rugstreppad

Bij natuurontwikkeling rekening houden waarbij pioniersituaties optreden.

bronlibel

vinpootsalamander

heivlinder

rugstreppad

3.3 Landschap en recreatie

Bestaande situatie

Het projectgebied Aalsbeek ligt in het terrassenlandschap van de Maas. In principe wordt de landschappelijke kwaliteit van het plangebied gekenmerkt door een gevarieerde dwarsdoorsnede van west naar oost: het Maasdal met open glooiend cultuurland zonder bebouwing, de beboste landuinen met de sterk gegroeide dorpskern Belfeld en het kleinschalig landschap op het vlakke stuifzandachtige gebied, het jongste vlakke (half)open cultuurland Meelderbroek dat doorloopt tot het beboste hoogterras op Duits grondgebied.

Gezien de bewoningsgeschiedenis heeft vooral de hogere zandgronden een hogere verwachtingswaarde voor archeologie en cultuurhistorie.

Het landschap heeft zich aan de sociaal maatschappelijke ontwikkelingen aangepast. Het gebied wordt doorsneden door de oude (N567) en de nieuwe rijksweg (A 73). Daarnaast heeft het gebied, globaal tussen de Mariahoeve (noord-oost) en de St.Leonardushoeve (zuid-oost), zich ontwikkeld tot een glastuinbouw gebied.

Wonen, werken en leefbaarheid

Het gebied tussen Belfeld en Tegelen is cultuurhistorisch en landschappelijk van zeer grote waarde. In deze groene buffer is het sportveldencomplex aan de Bakenbosweg, kasteel Holtmühle, het Aalsbeekdal en het "Kloosterpark" gelegen.

Door de aanleg van de nieuwe autosnelweg A 73 wordt het recreatieve uitloopgebied "Op de Heide/ Maalbekerhöhe" van de kernen Belfeld en Tegelen afgesneden.

De aanleg van de A73 heeft tevens tot gevolg dat diverse langzaamverkeer verbindingen zijn doorsneden zodat fietsers en wandelaars minimaal 2 km worden omgeleid.

Geplande en gewenste situatie

Kijkend naar kwaliteiten en kansen kan het gebied in vier hoofdgebieden worden opgedeeld:

1. het dal van de Aalsbeek;
2. het middengebied;
3. het glastuinbouwgebied Meelderbroek.
4. het Belfelderbroek

1. Dal van de Aalsbeek

Het dal van de Aalsbeek, heeft veel potentie voor natuur en recreatie: er is sprake van een sterk en diep natuurlijk ingesneden dal met meandering en beekbegeleidende opgaande begroeiing.

2. Het middengebied

Het oostelijk deel van het middengebied heeft veel potentie voor natuurontwikkeling: er is sprake van kwel, het water is van hoge kwaliteit, het sluit aan op natuur aan Duitse kant en past als onderdeel van een groter natuurgebied (Robuuste Ecologische Verbindingszone van Mook tot Schinveld). Daarom zou het goed zijn de grondwaterstand te verhogen. Dit kan door de afname van agrarische activiteit in het middengebied. Het afkoppelen van de Venbeek heeft een positieve invloed op de waterkwaliteit van de Aalsbeek. Samenhangend hiermee is de aankoop en realisatie of particulier natuurbeheer van de gronden, aangeduid als nieuwe natuur in het Stimuleringsplan.

Extensieve begrazing in combinatie met particulier natuurbeheer moet een extra stimulans geven om natuurdoelen te realiseren.

De huidige geplande ecologische verbinding in het Stimuleringsplan valt echter samen met de huiskavel van een ontwikkelingsgericht, duurzaam melkveehouderijbedrijf.

De recreatieve routestructuur kan worden hersteld door bijvoorbeeld de aanleg van een fiets/voetbrug over de A73 ter plaatse van de Verlengde Rietweg. Door het opheffen van vele langzaam verkeer verbindingen zal de beschikbaarheid als uitloopgebied voor Belfeld en Tegelen drastisch afnemen.

Het gebied - aangeduid als glastuinbouwconcentratiegebied conform het POL - zou gereserveerd dienen te blijven voor grondgebonden landbouw (gebied ten noorden van Broekstraat).

3. Het glastuinbouwgebied Meelderbroek

Het glastuinbouwconcentratiegebied (conform Bestemmingsplan Buitengebied) Meelderbroek kent nog mogelijkheden tot inbreiding. Daarnaast heeft het glastuinbouwgebied te kampen met wateroverlast. Het waterschap heeft plannen in voorbereiding om dit knelpunt middels waterretentie op te lossen.

4. Het Belfelderbroek

De provincie Limburg heeft een aanpassing van het stimuleringsplan in voorbereiding waarin de op kaart aangegeven Robuuste Ecologische Verbindingszone zal worden opgenomen.

Het gebied is van belang als kwelgebied, een ruimtelijk gevarieerdere inrichting zal worden nagestreefd.

Knelpunten

Aanleg snelweg A73

Met de aanleg van de A73 wordt het plangebied in tweeën gedeeld. Tal van oost – west verbindingen worden hierbij doorsneden. Het gaat hierbij niet alleen om wegen, maar ook om fietspaden, wandelpaden en oude verbindingen zoals de route langs de oude grens tussen Gelre en Gulik en de verbinding tussen kasteel Holtmühle en het hoogterras.

Kansen

Inrichtingsplan de Aalsbeek

Met het uitvoeren van de maatregelen uit het inrichtingsplan de Aalsbeek (Haskoning-rapport) worden gevolgen van de aanleg van de A73 voor een deel gecompenseerd. Door het oplossen van knelpunten in wandelroutes en fietsroutes ten westen van de A73 wordt het uitloopgebied van Tegelen recreatief toegankelijker en aantrekkelijker. Met de aanleg van landschappelijke beplanting worden oude structuren in het landschap beter zichtbaar gemaakt.

Fiets en wandelbrug over A73

Een deel van de wandel- en fietsroutes die door de A73 zijn doorsneden, zou weer worden hersteld door de aanleg van een wandel en fietsbrug

over de A73. Er is in een eerder stadium sprake geweest van de aanleg van een brug, deze is echter door bezuinigingen niet uitgevoerd. Middels het project Aalsbeek is er een kans deze brug alsnog uitgevoerd te krijgen.

Fietsroutes

In aanvulling op de fietsroutes die in het inrichtingsplan de Aalsbeek zijn gepland, kan worden bekeken of het mogelijk is de fietsroutes (knooppuntenroute) aan te laten sluiten op fietsroutes in Duitsland. De fietsroutes kunnen aantrekkelijk worden gemaakt als zij worden gepland via de (geologisch interessante) groeves. Tevens kan worden bekeken in hoeverre de fietsroutes beter kunnen aansluiten op lokale recreatieve initiatieven (bijvoorbeeld de Mariahoeve).

Uitloopgebied Belfeld/Tegelen

Met het uitvoeren van de maatregelen uit het inrichtingsplan de Aalsbeek wordt het uitloopgebied van Tegelen aantrekkelijker en recreatief toegankelijker. In het uitloopgebied van Belfeld en Tegelen kunnen fiets- en wandelroutes worden verbeterd. Tevens kan worden bekeken of de visvijver die is gelegen in het kassengebied Meelderbroek, verplaatst kan worden naar het uitloopgebied van Belfeld.

3.4 Water/Milieu

Bestaande situatie

Belangrijkste hydrologische kenmerk van het gebied Dal van de Aalsbeek is de overgang van het hoogterras naar het dal van de Maas, met aan de voet van het hoogterras uittredend kwel dat via (SEF) beken wordt afgevoerd richting de Maas. De Aalsbeek ligt met het stroomgebied tegen de steilrand met Duitsland aan. De beek voert kwelwater af afkomstig uit het Duitse achterland, deze kwel is nauwelijks beïnvloed door menselijke activiteiten en daarmee goed van kwaliteit. Doordat de beek voor een groot deel wordt gevoed met kwel en in mindere mate door regenwater zijn de fluctuaties in de beek geringer. De beek staat aangemerkt als van nature meanderend in de benedenloop nabij de Maas, de stroomsnelheid van de beek zal verder stroomopwaarts te weinig kracht hebben om te kunnen meanderen.

De Gansbeek/Paterslossing wordt gevoed door kwelwater vanuit het hoogterras. De lossing wordt omgeven door landbouwkundig gronden en de inrichting van de beek is hierop afgestemd. Voor de Gansbeek/Paterslossing en voor de in het WCL gelegen Schelkensbeek/Vuilbeek is een visie en inrichtingsplan opgesteld. Bij “Kansen” is hiervan een gedeelte weergegeven.

Knelpunten

Wateroverlast kassengebied Meelderbroek WB21

Het kassengebied Meelderbroek heeft in het verleden meerdere keren wateroverlast gehad. Het waterschap doet momenteel onderzoek naar de oorzaak van het probleem. De oplossing zal waarschijnlijk worden gezocht in het verbeteren van de bestaande watergangen en het zoeken naar mogelijkheden voor retentie. Als mogelijkheid voor retentie is de visvijver genoemd. Deze visvijver zou echter ook kunnen worden gebruikt door kassenbouw.

Afwatering percelen en bedrijfsgebouwen Smitty farm

Bij de aanleg van de A73 zijn er berichten geweest over hoge grondwaterstanden bij de percelen en bedrijfsgebouwen van Smitty farm. Rijkswaterstaat onderzoekt momenteel de klachten. De gebouwen en percelen wateren af richting het oosten. Voordat een aantal waterlopen ten oosten van dit bedrijf worden verondiept, moet wateroverlast worden uitgesloten. Afwatering van water vanuit Smittyfarm blijft problematisch vanwege de hogere waterstand in de Aalsbeek en de niet-natuurlijke waterkwaliteit. Concretisering van de problematiek wordt opgenomen in het plan van aanpak voor een bedrag van €5000,-.

Kansen

Kwel

De aanwezige kwel in het plangebied maakt het gebied bijzonder en schept bijzondere kansen voor natuur. Met een verdere uitwerking van de kwelzone aan de voet van het hoogterras kan voor de Aalsbeek en de Paterslossing het gehele stroomgebied worden ingericht.

In de kwelzone langs de steilrand worden de waterlopen deel van het natuurgebied zoals voor de Aalsbeek beschreven is in de inrichtingsvisie stroomgebied Aalsbeek (1996) en de inrichtingsvisie Schelkensbeek. (Zie inrichtingsvisie stroomgebied Aalsbeek Grontmij in opdracht WPM en ZL, 1996).

Met de inzet van kavelruil kan landbouw worden verplaatst uit plekken die relatief nat zijn. Hiermee komt er in de nattere delen een scheiding tussen landbouw en natuur, en op drogere delen meer verwevenheid. Concentratie van melkveebedrijven (dus meer gras) in combinatie met agrarisch natuurbeheer biedt kansen voor de kwelzone.

Bredere ecologische verbindingzone langs de Paterslossing/Gansbeek

Met het herstellen en inrichten van de SEF-beek de Paterslossing wordt tevens invulling gegeven aan de realisatie van de ecologische verbindingzone langs deze beek. De retentie die noodzakelijk is voor het oplossen van wateroverlast in het kassengebied Meelderbroek, biedt de mogelijkheid een bredere verbindingzone aan te leggen. Om in Meelderbroek in de toekomst wateroverlast te voorkomen is retentie noodzakelijk. De retentie wordt vooral gezocht binnen het huidige kassengebied. Door de waterbuffer aan te leggen naast de geplande ecologische verbindingzone, vormt de buffer een goede aanvulling hierop. Tevens wordt hiermee de ruimteclaim binnen het kassengebied kleiner en kan de beoogde visvijver voor ander doeleinden worden gebruikt. Wel moet worden onderzocht of één en ander technisch mogelijk is.

Paterslossing/Gansbeek:

kwelgevoede schraallanden aan de voet van de steilrand met op enige afstand van de steilrand een smalle, begroeide beekloop met grillige oever

Om de kwelpotentialen aan de voet van de steilrand beter te benutten, voorziet de visie in het drastisch aanpassen van de 1e zijtak Paterslossing en de bovenloop Paterslossing en de 1e en (een deel van de) 2e Zijtak Belfelderbroekbeek. De zijtakken

liggen grotendeels in de Robuuste Verbindingszone. Inrichting zal plaatsvinden nadat ter plekke substantieel grond is verworven.

Na het dempen van deze watergangen wordt het water niet meer, samen met het landbouwwater, afgevoerd via de watergangen, maar komt (een groter deel van) het kwelwater in het gebied aan maaiveld. De watergangen worden, evenals secundaire watergangen in deze zone, gedempt of omgevormd tot ondiepe, al of niet periodiek watervoerende greppels, waardoor ze het uiterlijk krijgen van bronbeekjes. Deze “bron”-greppels zorgen in natte(re) perioden voor een oppervlakkige drainage waarmee stagnerend regenwater wordt afgevoerd. Hiermee wordt tevens de ontwikkeling richting meer kwelgevoede standplaatsen versterkt en worden bronmilieus aan de voet van de steilrand hersteld.

De overige watergangen in de bovenloop zullen hun afwateringsfunctie behouden, zodat de landbouwpercelen voldoende drooglegging behouden. Extra aandacht zal worden gericht op de aanwezige drainage van het bedrijf Lappen (boomkwekerij).

Het deel van de Paterslossing dat niet wordt gedempt zal zich licht slingerend door het karakteristieke, half gesloten landschap bewegen, zonder al teveel afbreuk te doen aan de ontstaansgeschiedenis van de waterloop. Het gebied aan de

noordzijde van de beek heeft ook in de toekomst een belangrijke landbouwkundige functie (P4-, P5-gebied en concentratiegebied glastuinbouw in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg), wat betekent dat de landbouwkundige ontwateringen een belangrijke randvoorwaarde vormen bij de inrichting van de waterlopen.

De ecologische waarden zullen worden versterkt doordat binnen de beek een grotere variatie aan structuren ontstaat als gevolg van de lichte slingering en variatie in onderhoud (o.a. niet meer of minder frequent maaien). Verder zal een grillig profiel worden aangebracht: een over het algemeen smalle beekbodem (om ook bij lage afvoeren voldoende stroming en waterdiepte te behouden), die plaatselijk breed uitloopt met een grillig verlopende oever. De beek wordt begeleid door een natuurlijke zone met enigszins gesloten structuur bestaande uit boomgroepen (elzen/wilgen), struweel en rietmoeras. Daarnaast zijn er in de beekbegeleidende zone ook kleine groepjes struwelen en bosjes aanwezig, zodat op korte afstand variatie in leefmilieus ontstaat. De begroeiing accentueert het huidige meer besloten karakter van het landschap en vormt tevens een landschappelijke afscherming van de glastuinbouwgebieden en boomkwekerijen rondom de bovenloop van de Gansbeek/Paterslossing.

4. Wat wordt er gemaakt?

4.1 Landbouw

Herverkaveling gericht op structuurverbetering landbouw (L1.2.1)

De structuur van de landbouw kan door middel van verkaveling worden verbeterd. Dit kan via vrijwillige kavelruil, een planmatige herverkaveling op vrijwillige basis of een wettelijke herverkaveling. De landbouwpercelen van het plangebied tellen samen een oppervlakte van 490 hectare. Hierbij zijn de percelen die liggen binnen de EHS en de Robuuste Verbinding niet meegerekend. De verkaveling van deze percelen is onder het onderdeel "Natuur" gerekend. Ervan uitgaande dat van de 490 hectare daadwerkelijk 30 ha wordt verkaveld, bedragen de kosten hiervoor 30 ha maal € 1.240,- = € 37.200,-

Herstructurering concentratiegebied glastuinbouw Meelderbroek (L3.1.2)

Het concentratiegebied glastuinbouw Meelderbroek zal worden geoptimaliseerd en worden herbegrensd. Hiervoor moet een instrument worden ontwikkeld om specifiek aan de behoefte van de glastuinbouw in de Aalsbeek te kunnen voldoen. Bij de herbegrenzing wordt ernaar gestreefd de locatie beter te laten aansluiten bij de wensen van de glastuinbouw. Tevens moet er een instrument worden ontwikkeld om de herbegrenzing van het kassengebied niet alleen ten gunste van de glastuinbouw te laten komen, maar om hiermee meerdere doelen te realiseren. Het gebied Meerlebroek ten zuiden van het kassengebied kan hierdoor - zeker betreffende de landbouwstructuur - in positieve zin meegenomen worden.

In het plan van aanpak is hiervoor een bedrag opgenomen van € 20.000,-.

Dit bedrag zal voor 100% door gemeente Venlo gefinancierd worden. Na het vaststellen van het PMJP door de provincie Limburg zal nader gekeken worden naar cofinanciering middels het doel L3.1.2).

4.2 Natuur

Voor de natuur zijn 4 aspecten belangrijk:

- Realisatie Ecologische hoofdstructuur;
- Realisatie Robuuste Verbinding;
- Realisatie ecologische verbindingszone langs de Aalsbeek;
- Realisatie ecologische verbindingszone langs de Paterslossing/Gansbeek.

Verwerving en inrichting EHS (N1.1.1 en N1.5.1)

De percelen nieuwe natuur in de EHS liggen in de kwelzone aan de voet van de steilrand. Voor de realisatie hiervan moet nog 65 hectare worden aangekocht en ingericht. De kosten voor de inrichting bedragen (naast de grondkosten) 65 ha maal € 9.600,- = € 624.000,-.

Verwerving en inrichting Robuuste Verbinding (N1.3.1 en N1.5.1)

De percelen Robuuste Verbinding liggen ook in de kwelzone aan de voet van de steilrand, echter meer naar het zuiden. De inrichting van deze percelen bedraagt incl. de grondkosten 93 ha maal € 35.595,- = € 3.310.335,-

Aankoop en inrichting ecologische verbindingszone langs de Aalsbeek (N2.1.1)

Langs de Aalsbeek is een ecologische verbindingszone gepland. Voor een deel is er overlap tussen de realisatie van de verbindingszone en het inrichten van de SEF-beek, de Aalsbeek.

De kosten van de ecologische verbindingszone zijn opgenomen in paragraaf 4.3 bij inrichting en herstel SEF - beek de Aalsbeek Wn4.1.1. Voor het gedeelte van de Ecologische verbindingszone de Aalsbeek dat niet door het waterschap wordt uitgevoerd staan in het inrichtingsplan de Aalsbeek geen kosten opgenomen. Deze zone wordt gerealiseerd door stimuleringsmaatregelen, beleid en handhaving door de gemeente Venlo. Hierbij kan gedacht worden aan het beschikbaar stellen van percelen van de gemeente Venlo zowel in eigendom als pacht(vrij).

Aankoop en inrichting ecologische verbindingszone langs de Paterslossing/Gansbeek (N2.1.1)

Evenals bij de Aalsbeek is er langs de Paterslossing ook een ecologische verbindingszone gepland. Ook hier valt de ecologische verbindingszone samen met de inrichting en herstel van de SEF-beek, de Paterslossing. De kosten van het realiseren van de verbindingszone zijn daarom opgenomen in paragraaf 4.3 bij inrichting en herstel SEF-beek Paterslossing/ Gansbeek Wn4.1.1.

Faunapassages (N2.3.1)

In het inrichtingsplan zijn drie faunapassages opgenomen. Het gaat hierbij ondermeer om een "droge" tunnel voor kleine landdieren onder het

spoor door en een oversteek over de N271. De kosten voor het realiseren van de tunnel wordt geschat op € 100.000,- De oversteek over de N271 is begroot op 2 maal €25.000,- = €50.000,-

Aankoop en inrichting percelen buiten EHS ten oosten van A73 (N1.3.1 en N1.5.1)

Voor het realiseren van de verwerving en inrichting van deze percelen is een herbegrenzing van de EHS gewenst. De herbegrenzing dient goed onderbouwd te zijn. De herbegrenzing kan worden meegenomen in een volgende aanpassing van het stimuleringsplan.

Verwerving en inrichting nieuw bos en mensgerichte natuur (N4.1.1)

Betreft het rapport "Brookkank, een voorstel tot gebiedsontwikkeling" van 27 februari 2007. Hierin worden een aantal landschappelijke en mensgerichte maatregelen genoemd. In het gebied "Brookkank". Nadere uitwerking dient nog plaats te vinden.

4.3 Water

Oplossen wateroverlast kassengebied Meelderbroek in het kader van Waterbeheer in de 21e eeuw (Wn1.1.1)

Het oplossen van wateroverlast (WB21) in het kassengebied Meelderbroek bestaat enerzijds uit het verbeteren van watergangen waaronder de Belfelder Broekbeek en anderzijds uit het zoeken naar retentiemogelijkheden.

De kosten voor het oplossen van het wateroverlast bestaan uit inrichtingskosten € 1.400.000,- waaronder kosten voor grondverwerving 4 ha maal € 35.595,- = € 142.380,- (norm PMJP)

Inrichting en herstel SEF- beek de Aalsbeek (Wn4.1.1)

In het inrichtingsplan "Dal van Aalsbeek" is herinrichting van de Aalsbeek beschreven in samenhang met omliggende percelen. De Aalsbeek stroomt voor een deel door EHS en voor een deel door een ecologische verbindingszone. De maatregelen die worden genomen in de beek bestaan uit het verondiepen van de beek, het aanpassen van het profiel van de beek om zo variatie in diepte en stroomsnelheid aan te brengen en het beschaduwen van de beek door middel van aanplant van elzen of essen. De maatregelen worden alleen genomen in het traject vanaf de bron tot aan de vistrap bij kasteel Holtmühle. Het traject vanaf de vistrap tot aan de monding in de Maas heeft reeds een natuurlijk karakter. Met het inrichten en herstellen van de Aalsbeek wordt tevens invulling gegeven aan de realisatie van de Ecologische verbindingszone langs de Aalsbeek.

De lengte van de te herstellen Aalsbeek inclusief grondverwerving is circa 2,7 km maal € 288.810,- = € 779.787,-

Inrichting en herstel SEF beek Paterslossing/Gansbeek (Wn4.1.1)

Met het inrichten en herstel van de Paterslossing krijgt deze watergang een meer natuurlijk karakter.

Evenals bij de Aalsbeek wordt met het herstel van de SEF- beek invulling gegeven aan de realisatie van de ecologische verbindingszone langs de Paterslossing.

Het in te richten traject van de Paterslossing heeft een lengte van circa 2,4 km.

De Paterslossing is SEF gerelateerd. Door Rijkswa-

terstaat zal in relatie met de compensatie vanuit R73 circa 200 meter langs de Paterslossing ingericht worden. De Paterslossing/Gansbeek ten westen van de R73 tot aan de Reuverweg wordt meegenomen in het plan.

Verondiepen en afdammen Tegelse broeklossing en Windhondlossing binnen prioritair verdroogd gebied (Wn 2.1.1)

Deze maatregelen maken onderdeel uit van de natuurcompensatie die wordt uitgevoerd door Rijkswaterstaat. Bij het doorrekenen van de plannen is gebleken dat met het verondiepen en afdammen van deze waterlopen er wateroverlast zal ontstaan op de A73. Rijkswaterstaat doet hier momenteel onderzoek naar.

Dempen Schutlakenlossing uit inrichtingsplan de Aalsbeek

Deze waterlopen liggen binnen de EHS. Op het moment dat de EHS ter plekke is verworven kan gestart worden met de inrichting hiervan. Het dempen van beide waterlopen zal onderdeel uitmaken van de inrichting. De inrichtingskosten maken onderdeel uit van de kosten genoemd bij paragraaf 4.2 inrichting EHS.

Maatregelen afwatering percelen en bedrijfsgebouwen Smitty farm

Voor onderzoek aangaande de afwatering is een bedrag van € 5000,- opgenomen.

4.4 Milieu

Sanering autosloperij (Wk 1.1.2)

Bedrijfssanering van de autosloperij zal worden opgepakt door de gemeente Venlo en de Provincie Limburg.

4.5 Landschap en recreatie

Wandelpaden inrichtingsplan Aalsbeek

In het inrichtingsplan de Aalsbeek staan 1925 meter aan te leggen wandelpaden gepland. Voor de wandelpaden zijn diverse eenheidsprijzen gebruikt. De totalen kosten van de 1925 meter wandelpaden bedragen € 27.729,-.

Fietspaden inrichtingsplan Aalsbeek

In het inrichtingsplan is 600 meter aan te leggen fietspad opgenomen. Er zijn voor de fietspaden verschillende eenheidsprijzen gehanteerd. De totaalprijs voor 600 meter fietspad bedraagt € 8643,-.

Landschappelijke beplanting inrichtingsplan Aalsbeek

In het inrichtingsplan is 2800 meter landschappelijke beplanting opgenomen. De beplanting bestaat uit bomenrijen en hagen. De totale kosten hiervan bedragen € 122.200,-.

Fietsbrug over A73 inrichtingsplan Aalsbeek

Om een verbinding te maken tussen het uitloopgebied van Tegelen en Belfeld aan de westzijde van de A73 en het hoogterras aan de oostzijde is in het inrichtingsplan een fietsviaduct over de A73 opgenomen. De kosten van deze brug zijn €450.000,- bij gelijktijdige uitvoering met de R73.

Landschapsplan/Inrichtingsplan Meelderbroek

Om een landschapsplan/inrichtingsplan op te stellen voor het glastuinbouwgebied Meelderbroek is ten behoeve van de voorbereidende fase een bedrag van € 20.000,- opgenomen. Dit bedrag zal voor 100% door gemeente Venlo gefinancierd worden.

5. Brookkank / 'T Ommetje

Bestaande situatie

Betreft het gebied tussen de bebouwde kom Belfeld en de nieuw aangelegde R73 en wordt momenteel semi-agrarisch, hobbymatig en recreatief gebruikt. Vanuit de POL wordt het gebied vermeld als stedelijke groenzone met rode accenten.

Door de gemeente Venlo wordt de oostflank van Belfeld in de Ruimtelijke Structuurvisie omschreven als krachtige kern binnen robuuste casco's. Een groene zone als buffer tussen de bebouwde kern en de snelweg wordt hiermee bedoeld.

De dorpsraad Belfeld heeft in 2005 voor dit gebied een Dorpsontwikkelingsplan opgesteld.

Middels het rapport "Brookkank" van 27 februari 2007 is een voorstel tot gebiedsontwikkeling van het gebied nader uitgewerkt en geconcretiseerd.

Knelpunten

Het agrarische gebruik heeft in het gebied nauwelijks nog kansen. Momenteel vindt verrommeling van het gebied plaats door middel van hobbymatig gebruik van diverse percelen.

Door de aanleg van de R73 is het buitengebied ten oosten van Belfeld recreatief beperkt bereikbaar. Een uitloopgebied als de "Brookkank" biedt voor de doelgroepen zoals kinderen en ouderen volop (recreatieve) mogelijkheden op loopafstand van de bebouwde kom.

De aanwezige landbouwbedrijven tegen en gedeeltelijk in de "Brookkank" hebben nauwelijks ontwikkelingsmogelijkheden.

Kansen

De gebiedscommissie heeft in overleg met de gemeente Venlo, Waterschap Peel en Maasvallei en de LLTB besloten het gebied "Brookkank" op te nemen in de integrale nota. De genoemde knelpunten hebben raakvlak met het overig gebied binnen de nota.

Vooraf middels kavelruil kunnen doelen ingevuld worden. Ruiling van gronden tussen de gebieden geeft grote mogelijkheden om doelen in relatie met waterretentie en het kassengebied Meelderbroek te realiseren. Tevens kan bijvoorbeeld door inplaatsing van een nieuwe vijver het gebied een geweldige recreatieve impuls krijgen. Hierdoor kan het kassengebied Meelderbroek zich met kansen verder ontwikkelen op de locatie van de huidige vijver.

Mensgerichte natuur kan met de aanwezige beplanting en verdere landschappelijke en ecologische inrichting meer kans krijgen.

Gerelateerde reconstructiedoelen.

- L1.2.1 Planmatige herverkaveling gericht op structuurverbetering landbouw (kavelruil)
- L3.1.2 Herstructurering concentratiegebieden glastuinbouw
- Wn1.1 Inrichting extra waterberging
- N4.1.1 Verwerving en inrichting nieuw bos en mensgerichte natuur

Verdere informatie zie rapport "Brookkank, een voorstel tot gebiedsontwikkeling" van 27 februari 2007

6. Plan van aanpak inrichting

6.1 Stappenplan van projectnota naar besteksgereed plan

Stap	Trekker	Doorlooptijd
Onderzoek technische mogelijkheden om retentie Meelderbroek te realiseren langs de EVZ Paterslossing.	Waterschap	September - November 2007
Uitwerken maatregelen wateroverlast Meelderbroek WB 21 Belfelderbroekbeek	Waterschap	September - November 2007
Onderzoek naar hoe een eventuele herbegrenzing van het kassengebied Meelderbroek ten goede kan komen van het gehele gebied. "Hoe is hier integraal winst te behalen?"	Gemeente Venlo	Oktober 2007 - Februari 2008
Inventarisatie van eventuele verontreinigingen in het dal van de Aalsbeek. Onderzoeksrapporten aanwezig bij de gemeente Venlo	Gemeente Venlo	Oktober - December 2007
Oplossen knelpunt particulier natuurbeheer in pachtsituatie	DLG	Oktober - December 2007
Onderzoek naar effecten van inrichting van percelen EHS en Robuuste Verbinding op waterhuishouding landbouw	DLG	Oktober - December 2007
Onderzoek mogelijkheden realisatie natuur op restpercelen buiten EHS ten oosten van A73. Voorstel is een herbegrenzing van de EHS voor te stellen aan de provincie. (o.a. Smittyfarm)	Gemeente/LLTB DLG	Oktober - December 2007
Instrument herstructurering glas Meelderbroek (L3.1.2)	Gemeente Venlo/DLG	Oktober - December 2007
Onderzoek naar maatregelen voor goede afwatering landbouwpercelen en bedrijfsgebouwen ten oosten R73	Waterschap	Oktober - December 2007
Overleg over inzet restpercelen Rijkswaterstaat.	DLG	Juni - December 2007
Inventarisatie van ontbrekende schakels in fiets- en wandelpaden buiten inrichtingsplan. Deze moeten aansluiten op lokale recreatieve initiatieven	Gemeente Venlo	Juni - December 2007
Soortenparagraaf uitwerken op basis van "actieplan bedreigde soorten in mei 2007"	DLG	Gereed
Verondiepen en afdammen Tegelse broeklossing en Windhondlossing onderdeel compensatie RWS onderzoekt of dit wateroverlast geeft op de R73. Bespreken onderzoek door RWS	DLG/Waterschap	Oktober - December 2007
DOP Belfeld Afstemming met bewonersgroep Belfeld over mogelijkheden fiets- en wandelpaden en visvijver in uitloopgebied Belfeld.	Gemeente Venlo	Oktober - December 2007
Beekmondingsproject toetsen op de Aalsbeek	DLG	Oktober - December 2007
Formele voorlichtingsbijeenkomst voor alle betrokkenen Voor het kassengebied een extra bijeenkomst voor juni 2007 (café bijeenkomst)	Alle partijen, onder paraplu gebiedscommissie	November 2007
Landschapsplan kassengebied Meelderbroek	Gemeente	Oktober 2007 - Februari 2008
Grondverwervingstrategieplan	DLG	Oktober 2007 concept gereed
Inventarisatie bedrijfswensen agrariërs	LLTB/DLG	November 2007 - Februari 2008
Communicatieplan	Alle partijen/Venlo	Oktober 2007
Archeologie als aanvulling nota	Venlo	November 2007
Nadere uitwerking beplantingen gemeente naar haalbaarheid aanplant 2007/2008 uit Rapport Haskoning	Venlo	November 2007

6.2 Grond

	Hectare
Robuuste verbindingzone	93
EHS	65
Beken (AEF/SEF)	12
Wandelpaden/fietspaden	2,5
TOTAAL FUNCTIEWIJZIGING	172,5
2 % van het te verkavelen agrarisch gebied (490)	10
2% van de functiewijziging	3,5
TOTALE TAAKSTELLING	186

Inbreng wordt verlangd vanuit de gemeente Venlo (eigendom en pachtvrije percelen). Inzet door BBL voor aankoop EHS en Robuuste verbindingzone. Tevens aandacht voor strategische aankoop voor het kavelruilproces.

Met Rijkswaterstaat dient overleg gevoerd worden over de inzet van hun restkavels in relatie met de R73.

Bovenstaande zal in een Grondverwervingsstrategieplan worden verwerkt en gepreciseerd.

Colofon

Integrale Projectnota

Dal van de Aalsbeek
Een uitgave van Dienst Landelijk Gebied (DLG),
Regio Zuid, vestiging Roermond
december 2007

Opdrachtgever

Provincie Limburg

Redactieadres

Dienst Landelijk Gebied
Postbus 1237
6040 KE Roermond
Telefoon: 0475-356756
Telefax: 0475-356777

Auteurs / Samenstellers

Ted Potters
Ilse Kortstee
Edith Camps

Stuurgroep

Peter Freij
Gerrit Aldag
Albert Kersten
Ted Potters
Marieke Burger
Dhr. Van Beeck

Voorzitter Stuurgroep, Wethouder Gemeente Venlo
Waterschap Peel en Maasvallei
Gebiedscommissie Helden
Dienst Landelijk Gebied
Provincie Limburg
Bestuurlijk adviseur

Projectteam

Philip Bossenbroek / Ger Hendriks
Bart Tonies
Evert Prast
Albert Kersten
Marcel Dings/Wim Schutgens
Hen Tiggelers
Dhr. Van Beeck
Isabelle de Warrimont
Hein Visser
Marieke Burger / Andre Hassink
Edith Camps

Staatsbosbeheer
Waterschap Peel en Maasvallei
Milieufederatie
Gebiedscommissie Helden
LLTB
Brookkank
Bestuurlijk adviseur
Gemeente Venlo
Gemeente Venlo
Provincie Limburg
Dienst Landelijk Gebied

Vormgeving

Levi Hallmann (DLG Regio Zuid, vestiging Roermond)

Drukwerk

ARS Grafische Producties & Communicaties, Roermond

DLG realiseert groene plannen voor 16 miljoen nederlanders

DLG realiseert groene plannen voor 16 miljoen nederlanders

DLG realiseert groene plannen voor 16 miljoen nederlanders

Dienst Landelijk Gebied

Godsweetersingel 10
Postbus 1237, 6040 KE Roermond
telefoon: (0475) 356 756
telefax: (0475) 356 777